

Handläggare
My Peensalu
Telefon: 08-508 09 245**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Platsen under Tranebergsbron i Fredhäll/Kristineberg. Godkännande av program och genomförande

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner programmet och utvecklingen av platsen under Tranebergsbron.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.

Ann-Christine Jenvén
stadsdelsdirektörBritt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Allmänhetens intresse för platsen under Tranebergsbron ledde 2012 till ett beslut om att närmare undersöka hur den skulle kunna utvecklas. I nov 2013 hölls en dialog kring platsen, många av idéerna som kom in handlade om att på olika sätt tillgängliggöra rummet under bron och skapa ökade möjligheter för aktiviteter och händelser. Med utgångspunkt i dialogresultatet samt analyser av områdets förutsättningar har ett program arbetats fram.

Målet är att platsen under Tranebergsbron ska vara ett levande och formbart rum, anpassat för och av dess olika besökare. Området har idag en unik karaktär som är viktig att bevara och förstärka. Genom att bygga in en flexibilitet i utformningen ska platsen kunna utvecklas med tiden och förberedas för att kunna inrymma aktiviteter och evenemang av olika slag. Ett etappvis genomförande över tre år planeras, till en beräknad kostnad av 3.8 - 5.3 miljoner. För att kunna genomföra åtgärderna i sin helhet krävs tillskott i form av tillgänglighetsmedel.

Bakgrund

Under 2012 kom flera medborgarförslag in till Kungsholmens stadsdelsnämnd som handlade om att utveckla ytorna under Tranebergsbron, mellan Fredhäll och Kristineberg. Med anledning av det växande intresset för platsen beslutade stadsdelsnämnden i oktober 2012 att ge förvaltningen i uppdrag att i dialog med allmänheten närmare undersöka hur brorummet skulle kunna utvecklas.

Ärendet

Medborgardriven platsutveckling

Platsen under Tranebergsbron är ett projekt som har utvecklats genom ett engagemang från allmänheten. Platsen har inte tidigare funnits med som ett prioriterat projekt inom stadsdelsnämndsområdet men i och med det intresse som har visats för platsen beslutades att pröva förutsättningarna för en utveckling.

Som ett första steg i arbetet genomfördes en dialog med allmänheten. I mitten av november 2013, när mörkret lagt sig över Stockholm, hissades en stor ljuskrona upp idet mäktiga brorummet. Det här var startskottet för ett bredare samtal med boende och besökare om platsen. Ljuskronans glittrande sken belyste områdets potential och väckte många idéer hos dem som passerade under bron. En kväll anordnades också ett särskilt ljusevenemang på platsen med dansande lampor och soppkök. Det här lockade många nyfikna besökare och öppnade upp för diskussioner mellan politiker, tjänstemän och allmänhet.

Efter genomförd dialog sammanställdes inkomna synpunkter och förslag. De flesta av idéerna som lämnades in handlade om att på olika sätt tillgängliggöra rummet under bron och skapa ökade möjligheter för aktiviteter och händelser att ta plats här. Många var också måna om att det fria hundrastningsområdet i närheten skulle behållas. Programhandlingen som där efter har tagits fram är en tolkning och vidareutveckling av dialogresultatet. Med stöd av analyser av platsens förutsättningar ges i programmet förslag på hur ett mer aktivt och flexibelt rum skulle kunna skapas.

Platsens förutsättningar

Platsen under Tranebergsbron ligger längst västerut på Kungsholmen, vid Tranebergssund. Platsen är en del av Kristinebergsstranden, med sina brant sluttande klippor ner mot Mälarens vatten. Söder om bron och i direkt anslutning till platsen ligger Fredhällsparkens nordvästliga del. Här finns bland annat ett hundrastningsområde där det är tillåtet att låta hundar springa löst. I norr respektive söder gränsar platsen till bostadsområdena i

Kristineberg och Hornsberg. Genom anläggandet av Hornsbergs strandpark har gångstråket runt Kungsholmen knutits samman och det är numera möjligt att ta sig runt hela Kungsholmen i strandnära läge. Platsen under Tranebergsbron är en del av detta mycket populära stråk, som används frekvent för promenader och löprundor.

Landskapet under bron är unikt. Platsen är idag i stort sett oprogrammerad och brons arkitektur med sina känsligt placerade bropelare skapar dynamik och spänning. Stora delar av marken under bron påminner om ett månlandskap med grusade ytor och kala berghällar. Dagtid är utsikten mot omgivningarna vacker och det bildas dramatiska siktlinjer mellan brons pelare. När mörkret faller upplevs platsen som otrygg, trots att det är många som rör sig i området. Den enda delen där det finns lampor är längs gångvägen, i övrigt är området under brofästet helt obelyst.

Mål med utvecklingen av platsen

Idén om platsens utveckling har varit medborgardriven och gestaltningen ska medge att den kan vara det även fortsättningsvis. Målet är att platsen under Tranebergsbron ska vara ett levande och formbart rum, anpassat för och av dess olika besökare. Området har idag en karaktär som också är viktig att bevara och förstärka. Genom att bygga in en flexibilitet i utformningen ska platsen kunna utvecklas med tiden och förberedas för att kunna inrymma aktiviteter och evenemang av olika slag.

Konceptet för gestaltningen bygger på en lager-på-lager-princip, där markmaterial, utrustning och belysning ska kunna byggas på i olika etapper och omfattning. Även små unika installationer kan skapas efterhand och växa eller ändras efter behov och önskemål. Eftersom vi vet ännu inte hur platsen kommer att tas i anspråk är det viktigt att kunna utveckla efter hand. Exempelvis har möjligheten att på lite längre sikt skapa en plats för scenuppträdanden och andra tillfälliga evenemang utretts och förslag på hur det kan göras finns med i programmet.

Genomförande och budget

En utveckling av platsen under Tranebergsbron föreslås ske etappvis under 2015-2017. En grov kalkyl för genomförandet har tagits fram och nycklade investeringsmedel samt tillskott av tillgänglighetsmedel är planerade att användas. En viktig del för att skapa ett levande och tryggt område även kvällstid är att förnya belysningen på platsen. Programmet är därför framtaget tillsammans med trafikkontoret och ett genomförande kommer att

ske i nära samarbete. Nedan beskrivs de olika etapperna för genomförandet.

2015 – Entrérummet samt ny trappförbindelse

Planering och genomförande av de delar som utgör entré och passage under bron. Detta innebär en breddning av gångstråket och ökad tillgänglighet genom ny markbeläggning, nya platsanpassade bänkar och meddelandetavlor, samt en ny trappvägsförbindelse mellan Hjalmar Söderbergsväg och hundrastningsområdet. Budget beräknas till 0.8 miljoner. Ny belysning installeras och bekostas av trafikkontoret.

2016 – Golvet

Planering och genomförande av en ny tillgänglig markbeläggning i hela brorummet. Beläggningen utförs i asfalt, betong samt platsgjuten gummi. Nya platsanpassade gungor och bänkar samt ny belysning på bropelare installeras. Budget beräknas till omkring 2.5 miljoner.

2017 – Flexibel utveckling

Planering och genomförande anpassas efter behov. Nya tillägg görs med utgångspunkt i hur platsen har tagits i anspråk och utifrån önskemål och synpunkter från allmänheten. Programmet visar förslag på vilken typ av tillägg det skulle kunna vara. Budget 0.5 – 1.5 miljoner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner programmet och en utveckling av platsen under Tranebergsbron i Fredhäll/Kristineberg, i enlighet med detta tjänsteutlåtande och bifogad programhandling. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede inom ramen för projektets budget.

Bilaga

1. Program för utveckling av platsen under Tranebergsbron, Fredhäll/Kristineberg.
2. Se platsen i nytt ljus – Sammanställning av allmänhetens idéer kring områdets utveckling.